

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **ONIO s.r.o.**, sídlem Vídeňská 101/119, Brno, zastoupená Mgr. Ing. Zdeňkem Stanovským, advokátem, sídlem Na Hutích 661/9, Praha 6, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2020, č. j. ČOI 1111/20/O100/3000/Ber/Št, sp. zn. ČOI 6983/19/3000, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2021, č. j. 29 A 37/2020 - 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Česká obchodní inspekce, inspektorát Jihomoravského a Zlínského kraje, vydal dne 8. 10. 2019 pod č. j. ČOI 122811/19/3000/R/Hol rozhodnutí, jímž uznal žalobkyni vinnou ze spáchání pěti přestupků podle zákona 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. První dva ze spáchaných přestupků spočívaly v tom, že ve dnech 15. 1., 16. 1. a 3. 4. 2019 při vkládání zboží do košíků na internetových obchodech žalobkyně www.rucni-naradi.cz a www.w-pneumatiky.cz automaticky přiřazovala do nákupního košíku spotřebitele

položku „*Pojištění za akční cenu*“ v ceně 59 Kč, resp. 79 Kč, čímž se dopustila nekalé obchodní praktiky ve smyslu § 4 odst. 1 a 4 zákona o ochraně spotřebitele. Žalobkyně tím naplnila skutkovou podstatu přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Dalších dvou přestupků se žalobkyně dopustila tím, že na totožných internetových obchodech žalobkyně www.rucni-naradi.cz a www.w-pneumatiky.cz uváděla klamavé informace o lhůtě pro odstoupení od kupní smlouvy, čímž se dopustila klamavého jednání podle § 4 odst. 1 a 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Naplnila tedy skutkovou podstatu přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Posledního přestupku se žalobkyně dopustila tím, že na internetovém obchodě www.w-pneumatiky.cz řádně neinformovala spotřebitele o podmínkách uplatnění práv z vadného plnění, čímž porušila povinnost podle § 13 zákona o ochraně spotřebitele, tedy naplnila skutkovou podstatu přestupku podle § 24 odst. 7 písm. l) zákona. Odvolání žalobkyně žalovaný zamítl rozhodnutím označeným v záhlaví.

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou. Ačkoli napadla rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu, její žalobní argumentace směřovala výhradně proti přestupkům týkajícím se automatického vkládání položky „*Pojištění za akční cenu*“ do spotřebitelova elektronického nákupního košíku bez předchozího souhlasu spotřebitele.

[3] Krajský soud v Brně rozsudkem označeným v záhlaví žalobu jako nedůvodnou zamítl. Neshledal žalobkyní namítanou nepřezkoumatelnost vydaných správních rozhodnutí. Dle jeho názoru je z vydaných rozhodnutí zřejmé, že se správní orgány věci samou náležitě zabývaly a neopomněly vypořádat žádnou z uplatněných námitek žalobkyně. Z vydaných správních rozhodnutí je dle krajského soudu patrný vztah mezi zjištěným skutkovým stavem a jeho právním posouzením, přičemž závěry, k nimž správní orgány v projednávaném případě dospěly, jsou v odůvodnění rozhodnutí vyjádřeny srozumitelně, nejsou vnitřně rozporné a mají oporu v náležitě zjištěném skutkovém stavu, jakož i v provedených důkazech. Bylo tedy možné je soudně přezkoumat.

[4] Krajský soud poukázal na skutečnost, že jedním ze znaků nekalé obchodní praktiky ve smyslu § 4 zákona o ochraně spotřebitele je porušení požadavků na odbornou péči ze strany podnikatele. Porušení požadavků na odbornou péči krajský soud spatřoval v jednání žalobkyně spočívajícím v tom, že spotřebitelům byla bez jejich předchozího souhlasu do elektronického nákupního košíku vkládána služba pojištění zásilky v hodnotě 59 Kč, resp. 79 Kč. To krajský soud považoval ve shodě s žalovaným za jednání rozporné se svobodnou vůlí spotřebitele, a tudíž za jednání nepoctivé, které je svou povahou schopné ovlivnit ekonomické chování spotřebitele. V této souvislosti upozornil na skutečnost, že při větším množství položek obsažených v elektronickém nákupním košíku spotřebitel může přehlédnout položku pojištění zásilky a tuto službu zakoupit, aniž ji chtěl. Krajský soud takové jednání nepovažoval za poctivou obchodní praktiku. Měl za to, že obsahem spotřebitelova nákupního košíku mají být pouze takové položky, které spotřebitel vědomě a cíleně hodlá zakoupit.

pokračování

[5] Krajský soud nesouhlasil ani s argumentací žalobkyně, která položku pojištění staví na roveň balného, dopravného či volby způsobu platby. V takovém případě by dle krajského soudu byla tato položka nabízena v následující fázi po uzavření nákupního košíku, nikoli jako součást nákupního košíku, tedy jako jeden z předmětů koupě. Dle krajského soudu je navíc zřejmé (a to i průměrnému spotřebiteli), že určení způsobu platby či volba dopravy představují obligatorní náležitosti nákupu, bez kterých nelze nákup ukončit. To však neplatí u služby pojištění zásilky, která je pouze fakultativním službou, bez které lze nákup dokončit.

[6] Vkládání pojištění zásilky do nákupního košíku bez vědomí a cílené volby spotřebitele vede dle krajského soudu také k podstatnému narušení ekonomického chování spotřebitele, jelikož může pojištění zásilky v košíku přehlédnout, což nakonec způsobí, že zaplatí za službu, kterou si neobjednal nebo nepřál objednat. Tato praktika tak dle krajského soudu významně narušuje schopnost spotřebitele učinit informované rozhodnutí (jako další obligatorní znak naplnění skutkové podstaty nekalé obchodní praktiky).

[7] Závěrem se krajský soud vypořádal také s argumentací žalobkyně založenou na rozsudku Soudního dvora EU ze dne 16. 7. 1998 ve věci *C-210/96, Gut Springenheide GmbH a Rudolf Tusky proti Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt - Amt für Lebensmittelüberwachung*, ze kterého plyne, že průzkum veřejného mínění či znalecký posudek je pro účely toho, jak velká část spotřebitelů vnímá praktiku jako nekalou, vhodné provést za situace, kdy mají národní soudy obzvláště velké potíže s posouzením klamavé povahy jednání podnikatele. Krajský soud se s požadavkem žalobkyně na provedení průzkumu veřejného mínění či znaleckého posudku neztotožnil, jelikož o vině žalobkyně bylo možno v souzené věci učinit závěry i bez znaleckého posouzení či provádění průzkumu veřejného mínění.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž nesouhlasila se závěry krajského soudu, že se dopustila porušení odborné péče jako jednoho ze znaků nekalé obchodní praktiky. Stěžovatelka uvedla, že k porušení odborné péče nemohlo dojít, jelikož pojištění zásilky nebylo řazeno mezi ostatními položkami košíku, ale vždy až na jeho konci, což doložila připojenou fotodokumentací. Stěžovatelka taktéž rozporovala závěr krajského soudu, že součástí košíku mají být výhradně položky, pro které spotřebitel internetový obchod navštívil, nikoli ostatní služby související s nákupem. Stěžovatelka se domnívala, že je to podnikatel, kdo sám určuje, zda obsahem košíku bude výhradně předmět nákupu nebo také ostatní související služby. Zákon neobsahuje závaznou normu týkající se obsahu spotřebitelského košíku. Dle stěžovatelky nemůže být porušením odborné péče umístění ostatních služeb do košíku, pokud jsou dostatečně odlišeny od zbylého obsahu košíku. Spotřebitel v takovém případě nemůže učinit rozhodnutí, které učinit nechce.

[9] Stěžovatelka citovala závěry plynoucí z rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ve věci sp. zn. 3 Cmo 460/2005, dle kterých na internetového uživatele, který má záměr navštívit určitou webovou stránku, je nutno pohlížet jako na věci znalého „spotřebitele“, který je

povinen dbát každého písmene, číslice a znaménka, aby přesně označil internetovou adresu, kterou chce navštívit (v opačném případě se vystavuje riziku, že bude následovat načtení nechtěné webové stránky). Stěžovatelka tento případ připodobňuje k nyní řešené věci a je toho názoru, že průměrný spotřebitel má být dostatečně obezřetný. Má si tedy být vědom nejen každé položky obsažené v nákupním košíku, ale též očekávat, že bude činit volbu ohledně služeb souvisejících s nákupem na internetu. Tuto argumentaci stěžovatelka podpořila odkazem na rozsudek Soudního dvora EU ze dne 10. 11. 1982 ve věci *C-261/81, Walter Rau Lebensmittelwerke proti De Smedt PVBA*, dle kterého se od spotřebitele vyžaduje určité kontrolní úsilí ke zjištění, jaké zboží kupuje (spotřebitel může být o skutečnosti, že výrobek je margarín, nikoli máslo, informován i jinak než tím, že margarín bude prodáván ve formě kostky).

[10] Stěžovatelka nesouhlasila ani s právním hodnocením krajského soudu stran naplnění dalšího znaku nekalé obchodní praktiky, a sice narušení ekonomického chování spotřebitele. Upozornila, že definičním znakem narušení ekonomického chování spotřebitele je ve smyslu § 2 odst. 1 písm. s) zákona o ochraně spotřebitele takový zásah podnikatele, který významně zhoršuje schopnost spotřebitele učinit informované rozhodnutí, což vede k tomu, že učiní rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil. Krajský soud se dle stěžovatelky dostatečně nevěnoval otázce významnosti vlivu jednání stěžovatelky na rozhodnutí ohledně koupě spotřebitele.

[11] Neztotožnila se rovněž s argumentací krajského soudu, který v napadeném rozsudku činí rozdíly mezi službami zbytnými a nezbytnými k dokončení internetového nákupu, s tím, že u služeb nezbytných považuje předvolbu za povolenou a u služeb zbytných za nekalou obchodní praktiku. Pokud krajský soud činí rozdíly mezi službami zbytnými a nezbytnými, chybí v odůvodnění napadeného rozsudku kategorizace jednotlivých služeb.

[12] Krajský soud dle názoru stěžovatelky také dostatečně neobjasnil, proč se průměrný spotřebitel cítí být takovou praktikou oklamán. Bez dalšího pak v této souvislosti uvedl, že není nutné provádět průzkum veřejného mínění ani znalecký posudek, neboť v projednávaném případě lze nekalost obchodní praktiky jednoznačně dovodit. Stěžovatelka opětovně připomněla rozsudek Soudního dvora EU ve věci *C-210/96, Gut Springenheide GmbH a Rudolf Tusky proti Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt - Amt für Lebensmittelüberwachung*. Dle jejího názoru nelze dospět k jednoznačnému závěru, že se skutečně jedná o nekalou obchodní praktiku. Měla za to, že bylo na místě provedení průzkumu veřejného mínění či vypracování znaleckého posudku, které by potvrdily či vyvrátily, zda je sporná praktika z pohledu průměrného spotřebitele skutečně vnímána jako nekalá či nikoli.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na skutečnost, že žalobkyně se dopustila porušení odborné péče tím, že spotřebiteli vkládala položku pojištění zásilky do nákupního košíku automaticky, bez jeho vědomí, souhlasu či aktivního přičinění. Dle žalovaného se ve spotřebitelově košíku neměla objevovat žádná položka zboží či služby, k jejíž koupi spotřebitel aktivně neprojeví vůli. Žalovaný souhlasil s tím, že průměrný spotřebitel by měl být obezřetný, je však nepřijatelné, aby podnikatel úmyslně vkládal spotřebiteli do nákupního košíku zboží či službu, o které neprojevil

pokračování

aktivní zájem. Dle žalovaného není pochyb o tom, že stěžovatelčino jednání vedlo k podstatnému narušení ekonomického chování spotřebitele, když za něj sama učinila rozhodnutí o vkladu položky pojištění zásilky do košíku, čímž omezila možnost učinit informované rozhodnutí.

[14] Žalovaný nesouhlasil ani s připodobněním pojištění zásilky k volbě způsobu přepravy či platby, které považuje (stejně jako krajský soud) za obligatorní náležitosti, bez kterých nelze nákup na internetovém portálu dokončit, zatímco bez pojištění tak učinit lze. Je tedy třeba na ně nahlížet jako na službu, který by spotřebitel měl objednat pouze aktivním jednáním. Žalovaný upozornil na skutečnost, že služby týkající se dopravy a platby se volí v samostatném kroku následujícím až po schválení obsahu košíku, a to na rozdíl od pojištění, které stěžovatelka vložila přímo do nákupního košíku.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[16] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka v kasační stížnosti nejprve uplatnila námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu, Nejvyšší správní soud se této námitce věnoval přednostně, neboť její důvodnost by sama o sobě postačovala ke zrušení napadeného soudního rozhodnutí. Ve své judikatuře přitom Nejvyšší správní soud již mnohokrát konstatoval, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jak uvážil o skutečnostech pro věc podstatných a jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil. V projednávaném případě Nejvyšší správní soud neshledal, že by v napadeném rozsudku absentoval některý z výše uvedených požadavků. Krajský soud se také řádně a srozumitelně vypořádal s veškerými žalobními námitkami, napadený rozsudek proto není namítanou nepřezkoumatelností zatížen.

[17] Nejvyšší správní soud poté mohl přistoupit k věcnému přezkumu jednotlivých kasačních námitek, přičemž se neztotožnil se stěžovatelčinou argumentací, že krajský soud (a rovněž žalovaný) nesprávně kvalifikoval její jednání jako nekalou obchodní praktiku.

[18] Pokud se jedná o vlastní postup při posuzování toho, zda konkrétní jednání naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky, krajský soud v napadeném rozsudku správně poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 7 As 110/2014 - 52, dle kterého je nutno nejprve zkoumat, zda posuzovaná praktika naplňuje znaky některé z praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, nebo zda se jedná o zakázanou praktiku dle § 5a zákona o ochraně spotřebitele. Teprve v případě, kdy praktika nespadá pod výše uvedené, dochází ke zkoumání naplnění znaků generální klauzule ve smyslu § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, mezi které patří (i) *rozpor s požadavky odborné péče*, (ii) *podstatné narušení nebo způsobilost takového jednání podstatně narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele*, (iii) *a to tak, že spotřebitel - kdyby takových nekalých praktik nebylo - by takové rozhodnutí nikdy neučinil*.

[19] Podle § 2 odst. 1 písm. p) zákona o ochraně spotřebitele *se rozumí odbornou péčí úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od podnikatele ve vztahu ke spotřebiteli*

rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti jeho činnosti.

[20] Pokud se jedná o rozpor stěžovatelčina jednání s požadavky odborné péče, Nejvyšší správní soud se neztotožňuje se stěžovatelčinou argumentací, že se v daném případě nejednalo o porušení požadavků odborné péče, pokud se položka pojištění zásilky zobrazila vždy až na konci elektronického nákupního košíku. Nejvyšší správní soud nejprve připomíná, že stěžovatelce nebylo vytýkáno nabízení pojištění zásilky jako doplňkové služby, nýbrž to, jakým způsobem tak v tomto konkrétním případě (na internetových stránkách konkrétních e-shopů) činila. Nejvyšší správní soud souhlasí s posouzením krajského soudu a správních orgánů, že se stěžovatelka dopustila porušení požadavků na odbornou péči tím, že automaticky vkládala položku pojištění spotřebitelům do nákupního košíku, aniž o tom spotřebitel věděl či se o to sám přičinil, tedy aniž sám vědomě a cíleně provedl tuto volbu. Naplnění požadavku na odbornou péči podnikatelem spočívá ve vytvoření autonomního prostoru, v němž se spotřebitel může svobodně rozhodnout ohledně zájmu o určité zboží či službu a posléze přistoupit k realizaci vlastní vůle. Podobně jako je nemyslitelné, aby při fyzickém nákupu podnikatel vkládal do spotřebitelova košíku zboží, o které neprojevil zájem, platí stejný požadavek i ve virtuálním prostoru elektronického obchodování. Pokud stěžovatelka argumentuje, že postačuje, je-li automaticky vkládaná služba do elektronického košíku dostatečně oddělena, v souzené věci tomu tak nebylo. Služba pojištění totiž byla vkládána jako jedna ze zakoupených položek do nákupního košíku, nikoli odděleně, např. v samostatném kroku nákupu až po schválení obsahu košíku, a při současném splnění předpokladu, že by spotřebitel mohl sám svým aktivním jednáním tuto související službu zvolit a doobjednat (např. zatržením prázdné kolonky, jako tomu bylo v případě volby další nabízené zpoplatněné služby v podobě doživotní záruky). Krajský soud tedy správně dovodil, že popsané jednání stěžovatelky bylo možno hodnotit jako rozporné s odbornou péčí vyžadovanou při obchodním styku se spotřebitelem. Těžko lze považovat za dodržení požadavků na odbornou péči, jestliže podnikatel přidá k nákupu spotřebitele další položku, aniž jej o tom informuje či jej na tuto skutečnost upozorní, a spoléhá na to, že si spotřebitel této skutečnosti všimne a v případě nezájmu položku vyloučí, jinak mu bude automaticky naúčtována.

[21] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách považuje za průměrného spotřebitele osobu, která má dostatek informací a je v rozumné míře pozorná a opatrná, a to s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory. Krajský soud v této souvislosti správně uzavřel, že shora popsanou míru obezřetnosti nelze po průměrném spotřebiteli rozumně požadovat. Judikaturu, na kterou stěžovatelka poukazovala na podporu své argumentace, považuje Nejvyšší správní soud v souzené věci za nepřipadnou. Z rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ve věci sp. zn. 3 Cmo 460/2005 vyplývá, že je přijatelné klást na spotřebitele požadavek rozumné míry pozornosti a opatrnosti při uvádění konkrétní internetové domény, jinak hrozí navštívení domény nezamýšlené. Pokud jde o rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-261/81, je adekvátní klást na spotřebitele požadavek na určitou míru pozornosti, aby pouze na základě vyhodnocení tvaru zboží neusuzoval, že se jedná o máslo (aniž by vzal v potaz, že podobný tvar může mít i margarín), a o potravině se tedy přesvědčil i prostřednictvím informací zveřejněných na obalu. Oba tyto případy se zjevně od posuzované věci liší tím, že příčina,

pokračování

která způsobila nechtěný následek (návštěva nechtěné internetové domény a zakoupení margarínu namísto másla) má původ výhradně v nepozorném jednání spotřebitele, zatímco v posuzované věci do procesu vzniku nechtěného následku jako prvotní iniciátor vstupuje stěžovatelka, která svým jednáním vyvolává stav, v němž musí aktivní a pozorný spotřebitel odstranit nechtěnou položku z nákupního košíku, a neaktivní či nepozorný spotřebitel pak dokonce musí uhradit službu, o níž vůbec neměl zájem.

[22] Stran naplnění dalšího znaku nekalé obchodní praktiky, kterým je podstatné narušení ekonomického chování průměrného spotřebitele, Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho definice je obsažena v § 2 odst. 1 písm. s) zákona o ochraně spotřebitele jako *použití obchodní praktiky, která významně zhoršuje schopnost spotřebitele učinit informované rozhodnutí, což vede k tomu, že učiní rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil*.

[23] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že krajský soud se důkladněji nezabýval významností této praktiky na zhoršení schopnosti spotřebitele učinit informované rozhodnutí, s čímž však Nejvyšší správní soud nesouhlasí. Do značné míry se argumenty vztahující se k naplnění tohoto znaku skutkové podstaty nekalé obchodní praktiky kryjí s argumenty ohledně naplnění znaku porušení požadavků odborné péče. Tím, že stěžovatelka nevytvořila spotřebiteli autonomní prostor, v němž by se sám informovaně rozhodl, zda využije nabídku služby pojištění zásilky a aktivně se o ni přičinil (např. prostřednictvím zaškrtnutí připravené kolonky), ale tuto službu sama aktivně vkládala spotřebiteli do nákupního košíku, významně narušila (a v některých případech dokonce zcela eliminovala) informované rozhodnutí spotřebitele. Spotřebitel se v důsledku tohoto postupu dostává do pozice, ve které je proces vytváření informovaného rozhodnutí deformován. V případě negativního rozhodnutí směrem k uvedené službě je zbaven možnosti konkludentního vyjádření nezájmu, která mu obecně náleží jako slabší straně v obchodním styku. Pokud dokonce spotřebitel během nákupu postupuje nepozorně a vložené položky v nákupním košíku si nevšimne, je možnost informovaného rozhodnutí vyloučena.

[24] Na rámec výše uvedeného pak Nejvyšší správní soud doplňuje, že ve smyslu § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele jsou nekalé obchodní praktiky zakázány před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí. Nebylo by tedy možné argumentovat ani tím, že jsou na spotřebitele kladeny požadavky na určitou míru pozornosti, přičemž při této míře pozornosti může spotřebitel aktivně odebrat nechtěné zboží z košíku. Nic to totiž nemění na tom, že se položka pojištění zásilky objevila v nákupním košíku v důsledku nekalé obchodní praktiky před rozhodnutím spotřebitele ohledně koupě. Nejvyšší správní soud tedy ve shodě s krajským soudem konstatuje, že i způsoblost narušit ekonomické chování spotřebitele (jako znak skutkové podstaty nekalé obchodní praktiky) stěžovatelka svým jednáním v souzené věci naplnila.

[25] Krajský soud také správně provedl rozlišení mezi neopomenutelnými a opomenutelnými službami. Není pochyb o tom, že bez volby dopravy či způsobu platby není možné nákup v internetovém obchodě úspěšně dokončit. V takovém případě je tedy odůvodněn požadavek klást na spotřebitele vyšší míru pozornosti a opatrnosti než u služeb opomenutelných. Pojištění zásilky je naproti tomu službou fakultativní,

bez níž je možné koupit bez problémů dokončit, a tedy je výhradně na vůli spotřebitele, zda nabízenou službu využije či nikoli. Není proto přijatelné, aby u opomenutelné služby byl požadavek na míru pozornosti a opatrnosti spotřebitele ještě vyšší než u služeb neopomenutelných. Průměrný spotřebitel neočekává, že se v jeho nákupním košíku objeví položka, o jejíž koupi aktivně neprojevil vůli. U kroku volby dopravy a způsobu platby však musí předpokládat, že po něm bude vyžadována součinnost (např. zadáním doručovací adresy, volbou pobočky pro vyzvednutí objednaného zboží nebo zadáním platebních údajů apod.). Lze tedy uzavřít, že opomenutelné a neopomenutelné služby nabízené při nákupu v internetovém obchodě mají rozdílné vlastnosti a význam a jako k takovým je nutno k nim přistupovat.

[26] Nejvyšší správní soud přisvědčil i závěrům krajského soudu, pokud jde o vhodnost a potřebnost průzkumu veřejného mínění či vypracování znaleckého posudku. Ze stěžovatelkou odkazovaného rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-210/96 vyplývá, že pokud soudy členských států nejsou schopny bez důvodných pochybností posoudit, zda je konkrétní obchodní praktika podnikatele nekalá, je vhodné, aby byl vypracován znalecký posudek nebo proveden průzkum veřejného mínění týkající se vnímání dané obchodní praktiky mezi spotřebiteli. Nejvyšší správní soud má však v projednávané věci ve shodě s krajským soudem za prokázané, že automatické vkládání položky do nákupního košíku spotřebitele představuje ze strany stěžovatelky porušení požadavku odborné péče, který je možný na stěžovatelku jako na podnikatele klást vzhledem k jejím odborným předpokladům pro výkon podnikatelské činnosti. Současně má Nejvyšší správní soud (stejně jako krajský soud) za to, že na spotřebitele naopak nelze klást požadavek na pozornost a obezřetnost při kontrole nákupního košíku v takové míře, která by jej vedla k pochybnostem o tom, že se v košíku (ne)nachází pouze takové položky, které zvolil k nákupu. Závěr, že posuzovaná praktika má minimálně potenciál narušit ekonomické chování spotřebitele, tak je možno učinit i bez nutnosti vypracování znaleckého posudku či zadání provedení průzkumu veřejného mínění. Závěry rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-210/96 se tedy v souzeném případě neuplatní.

[27] Krajský soud tak v napadeném rozsudku dospěl ke správnému právnímu závěru, že se stěžovatelka svým jednáním dopustila nekalé obchodní praktiky dle § 4 odst. 1 a 4 zákona o ochraně spotřebitele, a naplnila tak znaky skutkové podstaty přestupku podle § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[29] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně (stěžovatelka) neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 28. července 2022

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu